

Liskwartier & Bergpolder

Wijkkrant voor en door bewoners • • december 2022 • • nummer 27

Huiskamer Liskwartier
pag. 8

Station Noorderhavenkade
pag. 11

Kinderen verwonderen zich
pag. 4

Spectaculaire kerst met **schaatsbaan Bleiswijkplein**

Op 27 en 28 december kun je van 13.00 uur tot 16.30 uur naar de schaatsbaan op het Bleiswijkplein.

Behalve schaatsen kun je genieten van het vrolijke straattheater van Circus Klomp met gewaagde acrobatiek. Er zijn ook spectaculaire attracties zoals een sweeper met draaiende balken waar je overheen of onderdoor moet zien te komen. En wat te denken van de bungee trampoline. Met vier trampolines ga je hoog de lucht in en kan je tuimelen.

Poffertjes

Om weer even tot rust te komen, kun je meedoen aan workshops kerststukjes maken en workshops schilderen in een reuzentent. En natuurlijk zijn er ook poffertjes voor de kids en heerlijke soep voor de ouders. Het wordt een spectaculaire kerst.

.....

Ed de Meijer

Foto: Johannes Odé

Wijkhub Bergpolder, Blijdorp en Liskwartier

Sam Bartijn en Peter Dekkers bij de wijkhub in de St. Agathastraat

De gemeente heeft eind november een wijkhub aan de Sint-Agathastraat 56 in gebruik genomen.

Een wijkhub is een laagdrempelige locatie van de gemeente. Wijkmanager Peter Dekkers en wijknetwerker Sam Bartijn van de wijken Bergpolder, Blijdorp en Liskwartier zijn er vaak te vinden. Zij helpen graag wijkgenoten die een goed idee voor hun wijk hebben. Of die juist verbeterpunten zien voor hun buurt. Of als u een vraag of een opmerking voor de gemeente met hen wil bespreken.

De wijkhub in de Sint-Agathastraat is op dit moment nog niet voortdurend geopend. De officiële opening volgt begin volgend jaar.

Vooraf contact

Wilt u zeker zijn dat Peter of Sam aanwezig is? Neem vooraf even contact op. Peter Dekkers is te bereiken via 06 - 121 617 63 of pa.dekkers@rotterdam.nl. Sam Bartijn is te bereiken via 06 - 421 117 92 of s.bartijn@rotterdam.nl.

Wijkkrant **Liskwartier & Bergpolder** én **Blijdorp**

Voor je ligt de laatste wijkkrant van Liskwartier & Bergpolder in zijn huidige vorm.

Door bezuinigingen bij de gemeente gaat deze wijkkrant volgend jaar met de wijkkrant van Blijdorp verder in één wijkkrant voor de drie wijken. Ook in die wijkkrant kun je dan het wijknieuws, de activiteiten en evenementen bij je in de buurt en bijzondere verhalen van wijkbewoners blijven lezen.

Kerstspecials met Marjolein Meijers en Trio Cor Nuiten XL

Marjolein Meijers is geen onbekende in Studio de Bakkerij. Op vrijdag 16, zaterdag 17 en zondag 18 december brengt ze samen met Walter Kuipers, Onno Kuipers én een speciale gast het theater aan de Bergweg in gezellige kerstferen.

Meezingen met kerstliedjes die, door de draai die Jan Rot er aan heeft gegeven, ineens een hele andere lading hebben en natuurlijk hun eigen muziek.

Een prachtig verhaal, onverwacht bezoek van een gast...

Nieuwe liedjes om bij weg te dromen en stevige deunen uit alle windstreken.

En dan nog een driegangenmaaltijd.

Ja, zó kom ik de donkere dagen voor kerst wel door!

Aanvang 19.00 uur.

Foto: Wilbert Eerland

Foto: Nico van Ganzewinkel

Smakelijke kerstshow

Het uit de hand gelopen Trio Cor Nuiten XL speelt en zingt eigen hertalingen van bekende nummers, bijvoorbeeld van Leonard Cohen en Simon & Garfunkel.

Op woensdag 21, donderdag 22 en vrijdag 23 december verzorgen zij in Studio De Bakkerij een even muzikale als smakelijke kerstshow met een keur van gasten.

Een avond die je natuurlijk niet mag missen!

Aanvang 19.00 uur.

Kaarten via www.studiodebakkerij.nl.

Entreprijs incl. maaltijd € 25,00.

Play along kerstconcert Bergsingelkerk!

Muziekcentrum Rotterdam organiseert zondag 18 december een bijzonder kerstconcert in de Bergsingelkerk. Leerlingen en docenten van het muziekcentrum spelen dan vele bekende kerstliederen. En wat het bijzonder leuk maakt: kinderen uit de buurt kunnen met hun instrument bij dit concert meespelen, so play along!

Het kerstconcert is vooral gericht is op samenspel en samenzang. Het programma bestaat uit kerstliederen die iedereen kent zoals Jingle bells, We wish you a merry Christmas, en natuurlijk Rudolf, the rednosed reindeer. Het publiek wordt nadrukkelijk uitgenodigd om mee te zingen.

De kerstliedjes zijn zo gearrangeerd dat ook leerlingen die net begonnen zijn kunnen meespelen met gevorderde spelers. Voor de beginners is dit een bijzondere ervaring omdat ze voelen hoe het is om op te gaan in een groter geheel en te worden opgetild naar een hoger niveau. De gevorderde leerlingen en de docenten vullen het programma verder aan met andere herkenbare stukken in kerstseer. Zo spelen docenten van MC Rotterdam een kerstmedley; de leerlingen spelen last Christmas van Wham! en Tinkel twinkel keine ster. Instrumenten die je in ieder geval in het kerstconcert kunt horen zijn: viool, altviool, cello, gitaar, ukelele, piano, fluit en drums.

Aanmelden

Kinderen uit de buurt die zelf een instrument bespelen mogen ook meedoen met het concert. Ze kunnen zich van tevoren opgeven via www.muziekcentrumrotterdam.nl.

Na aanmelding en betaling van € 15,- ontvangen zij de bladmuziek op hun niveau zodat ze thuis kunnen oefenen. Ze aanwezig bij ten minste 1 repetitie in het Klooster oude Noorden en natuurlijk het concert!

Thuis oefenen en repetitie

Belangrijk onderdeel voor de deelnemers aan het kerstconcert is de repetities die

eraan voorafgaat. Deze repetities vinden plaats in het Klooster Oude Noorden, Ruivenstraat 81 en zijn gepland op zaterdag 10 en 17 december van tussen 15.00 en 17.00.

Aanvang van het kerstconcert voor publiek is 14.00 uur. Publiek is van harte welkom. De toegang is een vrijwillige bijdrage.

Lampionnenoptocht en Christmas Carols

Op de kerstavond van 24 december organiseren we weer een lampionnenoptocht voor de kinderen van Noord.

Om 16.45 uur staan de deuren van de Opstandingskerk aan het Lislein 31 voor iedereen open, de optocht begint om 17.15 uur. Vergeet niet je lampion met een lichtje mee te nemen! En neem zoveel mogelijk vriendjes en vriendinnetjes mee, iedereen mag meelopen. Onderweg wordt een kerstverhaal verteld door een verhalenverteller van Goud op Zondag. Ook worden er kerstliedjes gezongen. En er lopen herders mee.

Levende kerststal

Bij de Bergsingelkerk zal de lampionnenoptocht eindigen. Daar is ook een levende kerststal. Voor alle meelopers wacht in de kerk een verrassing met wat lekkers, voor de kinderen, ouders en alle andere bezoekers.

Iedereen kan ook meteen aanschuiven bij de Sing Along 'Christmas Carols', een mooi zangfeest met kerstliedjes voor groot en klein, dat om 17.00 uur begint. De muziek is van het koperkwintet onder leiding van Bert van Bommel. Iedereen is van harte welkom!

.....

Wil van Namen, Bergsingelkerk

Lampionnenoptocht door je wijk

Foto: Johannes Odé

Scrooge in Hofpleintheater brengt je in de kerststemming

De jongste theaterliefhebbers kunnen in de kerststemming komen door de voorstelling *Verhalen uit de hoge hoed: Scrooge* te bezoeken in het Hofpleintheater. Tijdens deze voorstelling komen thema's terug als compassie, positieve verandering en dankbaarheid. Niet alleen sluiten deze thema's aan op de feestdagen maar is dit ook de mogelijkheid om tijdens de winter de warmte buitenshuis op te zoeken.

Voor de allerjongste theaterfans spelen Stip en Stippel de aller-mooiste sprookjes met dit keer in de hoofdrol: Scrooge. Een verhaal dat gaat over medeleven, dankbaarheid en dat het nooit te laat is om te veranderen. In de muzikale en interactieve voorstelling komt het verhaal tot leven. Een ontspannen en vrolijke voorstelling voor iedereen vanaf 3 jaar, barstensvol luister-, kijk- en speelplezier. Voorstellingen op zondagochtend 11 en 18 december, en op woensdag 27 en donderdag 28 december. Aanvang: 11.00 uur

Toneelstukken lezen in Noord

Noord krijgt een eigen toneel lees club. Een wat? Een club waar je met andere wijkbewoners aanschuift om samen toneelstukken te lezen. Elke keer een ander stuk, dus je kan één keer meedoen of zo vaak je wilt. Een grappige manier om elkaar te ontmoeten, waarbij je fantasie helemaal losgaat.

Deelnemers aan de toneelleesclub lezen samen het toneelstuk 'Who's Afraid of Virginia Woolf?' voor

Foto: Frank Zwinkels

Toneelstukken zijn mooi om te zien én leuk om te lezen. Vooral als je ze samen leest. Daarom starten we een Toneel Lees Club in Noord. We zitten samen om de tafel en lezen elke keer één toneelstuk. Elke keer een ander stuk, zodat het niet erg is als je een bijeenkomst mist.

Theatermaker Brecht Hermans is gastheer, hij leidt het lezen en de gesprekken in goede banen. Hij vertelt: "De toneelleesclub is heel gezellig. Je leert elkaar op een grappige manier kennen. En door het samen lezen lijkt je zelf in het toneelstuk te zitten. We lezen Shakespeare of een Griekse tragedie, maar ook een komedie of een abstracte tekst van een jong collectief van nu. Altijd wat anders."

Op zaterdag 17 december kan je om 14 uur komen proeven van de toneelleesclub in theater 't Kapelletje, Van der Sluysstraat 176. Deelname is gratis, koffie en thee horen erbij.

Ervaring met theater is niet nodig, alle leeftijden en alle leesniveaus zijn welkom. Aanmelden via toneelleesclub@gmail.com

Metershoog wandtapijt in basisschool De Lis

Kunstenares Jolanda Linssen had een droom. Ze wilde graag een wandtapijt in een basisschool hangen om kinderen te verwonderen en uit te dagen. “De verwondering bij kinderen wanneer ze iets nieuws beleven vind ik fantastisch. En dat doen ze voortdurend, leergierig als ze zijn. Daar wilde ik graag iets mee doen.”

Op 4 november is haar droom uitgekomen: het wandtapijt is toen onthuld in basisschool De Lis in de Bieslandstraat.

“Ik wil kinderen de schoonheid van de dingen om ons heen laten zien. Ervaren wat kunst kan doen. Het ‘triggert’ je fantasie, wekt de belangstelling, laat je buiten de kaders denken. Kunst stimuleert de creativiteit en laat zien dat je moet durven dromen.”

“Sinds 2020 ben ik gaan borduren op wol en heb ik textiele objecten gemaakt. Een heel groot tapijt in een onverwachte vorm verwacht je niet op een school. Groot, warm, intiem, aibaar en ambachtelijk gemaakt. Een object met een verhaal. De uitstraling van vorm, materiaal en ambacht in een metershoog tapijt, wil ik kinderen laten ervaren. Het inspireert om zelf aan de slag te gaan. Hoe zet je je ideeën om in een kunstwerk? Daag jezelf uit om met je handen te werken, ben creatief in vormen en maak iets wat in je hoofd ontstaat.”

Marokko

“Het is altijd mijn wens geweest dat het tapijt met de hand geknoopt zou worden, handmatig volgens het oude ambacht. Maar dat wordt in Nederland niet meer gedaan, alles gaat hier machinaal.”

Jolanda is gaan samenwerken met de Rotterdamse ondernemer Karin van Fairfabrics, die contacten heeft met vrouwencoöperaties in het buitenland, waaronder in Marokko, waar het oude ambacht van weven en knopen nog wel bestaat.

“Karin en ik zijn in Marokko geweest om Fatima en Khadisja van de coöperatie te ontmoeten. Ze wonen in een dorp een uur onder Fez met uitzicht op de Midden-Atlas. Met handen en voeten en met hulp van een Engelssprekende broer hebben we ons plan kunnen uitleggen. Ook heb ik van hen de techniek van het tapijtweven geleerd.

Karin en Jolanda zoeken wol op een Marokkaanse markt

Met z'n vieren zijn we naar de markten gegaan om wol te kopen, we hebben samen geweven en een fijne tijd gehad.”

“Voor mij was leren weven of een tapijontwerp maken een nieuwe ervaring, een beleving die ik aan de kinderen van De Lis wil meegeven. Leren door te doen, creëren, fouten maken en weer herstellen en uiteindelijk tot het eindresultaat komen... Creativiteit is een onmisbaar onderdeel van leren en leven. Het leert je denken in oplossingen.”

Jolanda Linssen voor het wandtapijt in basisschool De Lis

Foto: Johannes Odé

Uiteindelijk hebben Fatima en Khadisja in zes weken tijd het gigantische wandtapijt met de hand geweven en geknoopt.

De hand

In de week vóór de onthulling hebben we de kinderen in een speciale les voorbereid. Ze zijn aan de hand van het schaalmodel creatief aan de slag gegaan met het tekenen van handen, het bedenken van namen voor het kunstwerk en het met elkaar bespreken van spreekwoorden met handen.

“Het wandtapijt van vijfenhalve meter staat symbool voor iedereen in de omgeving van een kind: de ouders, burens, de juf, opa en oma die een kind ondersteunen en opvangen. Of zoals bij het wandtapijt staat: ‘De hand die je beschermt, opvangt, helpt, ondersteunt, de weg wijst en je een duwtje geeft als dat nodig is.’

.....

Frank Zwinkels, met dank aan Jolanda

De eerste reactie van de kinderen van De Lis bij de onthulling van het wandtapijt

Foto: Ewoud Verbakel

Nieuwe kunst op straat in Noord

Op zondag 27 november heeft RORO Buiten weer drie nieuwe kunstwerken in de openbare ruimte onthuld in Liskwartier en het Oude Noorden.

Dit jaar werkten kunstenaars Anne Kolbe, Quinda Verheul en Tonio de Roover mee aan de RORO-expositie. De drie nieuwe kunstwerken zijn te vinden aan de Bergselaan 77a bij Osteria Liz in Liskwartier en in de Tollenstraat 110 en aan de Gerard Scholtenstraat 61B bij café De Bel, in het Oude Noorden.

Doedelzak

Bij de feestelijke opening was er muziek van doedelzakspelers van de Saint Andrews Pipe Band. Dichter Peer Hommel droeg bij iedere onthulling een gedicht voor. Er was ruimte voor gesprek en gezelligheid onder het genot van een hapje en een drankje. Veel belangstellenden wandelden mee langs de verschillende locaties.

Na de onthulling zijn de kunstwerken ongeveer een jaar lang door iedereen vrij te bekijken, te bewonderen én te becommentariëren.

RORO staat voor: Rotterdamse Organisatie voor Ruimtelijke Objecten. Deze organisatie verrast de bewoners van Noord elk jaar met

Foto: Johannes Odé

Kunstenaars Anne Kolbe onthult haar kunstwerk op de Bergselaan

steeds nieuwe kunstwerken op een openbare plek. Dit heeft twee voordelen. Elk jaar krijgen andere kunstenaars van RORO de kans om iets nieuws te maken voor de jaarlijkse buitententoonstelling. En bewoners krijgen ook steeds weer wat nieuws in hun buurt.

Foto: Frank Zwinkels

Vernieuwd speelplein voor kinderen in dr. De Visserstraat

In de afgelopen zomer is het speelplein in de dr. De Visserstraat compleet vernieuwd. Kinderen kunnen er nu plezier beleven aan nieuwe speeltoestellen, zoals een glijbaan, een schommel, een klimrek, nog een glijbaan en een klautertoestel.

Voor de ouders staan genoeg bankjes om bij hun kroost te zijn. Het speelplein, dat ook aan de Tak van Poortvlietstraat en de Berkelselaan in Bergpolder ligt, maakt een frisse indruk. Voor jonge kinderen zijn er weinig speelplekken in onze wijken. Dit speelplein is voor hen een echte aanwinst.

In 2023 wordt het speelplein op de Noorderhavenkade opgeknapt.

Zonnepanelen op dak Koningsveldeplein geopend

Op 26 november heeft energiecoöperatie Blijstroom haar vijfde coöperatieve zonnedak geopend op het dak van het SKAR-gebouw in de Koningsveldestraat.

Een bijzonder moment voor de eerste Rotterdamse energiecoöperatie die op deze dag ook haar 10-jarig jubileum vierde.

In 2012 startte een stelletje goedgehumte rasoptimisten samen de zonrevolutie in Rotterdam. In de eerste jaren werd keihard gewerkt aan een beweging die samen energie oogst op Rotterdamse daken. In juni 2017 startte het eerste zonnedak van Blijstroom op het dak van een gymzaal aan de Noorderhavenkade. Inmiddels heeft Blijstroom vijf zonnedaken en kent de stad in totaal zes energiecoöperaties, verenigd in Energie van Rotterdam.

“Op deze middag vierden we voor en met de wijk een volgende stap richting een duurzaam, energieneutraal Rotterdam voor iedereen.”

Blijstroom geeft energie

Met het tienjarig jubileum wil Blijstroom ook energie terug geven aan de stad, aan Rotterdammers die extra veel last hebben van de stijgende energieprijzen. Want helaas is investeren in duurzame energie niet voor iedere Rotterdammer vanzelfsprekend. Met de actie ‘Blijstroom geeft energie’ roept Blijstroom haar leden die het kunnen missen op om hun energiecompensatie, die ze in november

en december van de overheid ontvangen, te doneren aan de Energiebank Rotterdam.

Meer informatie over Blijstroom: www.blijstroom.nl.

Foto: Johannes Odé

Met een stekker in het stopcontact worden de zonnepanelen in werking gesteld

Van grijze stoeptegels naar groene plantenvakken

“Telkens als ik uit het raam naar buiten keek, dacht ik: ‘Jeetje, wat een hoop stoeptegels!’” Karin Dietvorst woont in een appartement aan de Gordelweg boven het Gezondheidscentrum. Van haar uitzicht werd ze niet vrolijk; een kaal, leeg, grijs, ongezellig plein met heel veel stoeptegels. “Eind 2021 heb ik het initiatief genomen om het plein te gaan vergroenen.”

Karins idee voor een groen plein valt in goede aarde bij de gemeente. Haar burens Sabina, Rianne en Annet zien zo’n vergroening ook zitten en sluiten zich bij haar aan. Van de gemeente mogen ze een plan maken voor het plein. “Met stoeptegelkrijt hebben we toen vakken op het plein getekend, om een beeld te krijgen van de mogelijkheden.”

Na overleg met de landschapsarchitect van de gemeente en met Stadsbeheer is gekozen voor een plan met twee rechte groenvakken - één smaller, één dieper - die niet helemaal symmetrisch liggen.

Verschillende kleuren

Sabina vertelt: “Toen zijn we met z’n vieren een avondje gaan puzzelen welke planten we in de vakken zouden willen. We wilden vooral planten die verschillende kleuren bloemen zouden geven en op verschillende hoogtes zouden bloeien. De gekozen planten zijn allemaal winterhard. Onze favoriete planten waren Verbena, de oranje Echinacea en natuurlijk Lavendel, want die ruikt zo lekker bij de nieuwe bankjes op het plein.

We hebben zelf de compositie gemaakt waar welke planten zouden komen. Zo zijn de vakken lekker afwisselend geworden qua kleur, hoogte en groenblijvers of bladverliezende.”

Rianne, Karin, Annet (staand), buurvrouw Hannah en Sabina (rechts) onderhouden de groenvakken aan de Gordelweg

Verbena in het groenvak

Oranje Echinacea in het groenvak

Karin voegt toe: “We hadden 100% invloed op het hele project. Binnen een half jaar is alles gerealiseerd wat we wilden: de vakken zijn aangelegd en de planten gepoot. Ja, tof dat de gemeente het project zo heeft omarmd en de complimenten aan wijknetwerkers Sanne en Sam voor hun positieve bijdrage aan het snelle proces.”

Onderhoud

“We kunnen er nu iedere dag van genieten. Maar de groenvakken moeten dan wel goed bijgehouden worden. Met ons groepje bewoners hebben we het zelfbeheer over de vakken. Om de zoveel weken plannen we een ochtend, of in de zomer een avond, waarop we de vakken gaan onderhouden. Dat betekent vooral onkruid eruit halen en het zwerfafval verwijderen.”

Sommig onkruid, zoals komkommerkruid en klaprozen, laten we nog even staan voor de bijtjes en vlinders”, geeft Sabina ons nog een groene tip. “En natuurlijk kletsen we tussendoor ook gezellig onder het genot van een kopje koffie en wat lekkers.”

Complimenten

Karin en Sabina merken dat de verandering op het plein iets in de buurt teweeg heeft gebracht. “We krijgen veel complimenten van langslopende bewoners als we in de groenvakken bezig zijn. ‘Het is hier mooi geworden zeg’, ‘Jullie zijn goed bezig’ of ‘Wij zijn er blij mee’, zijn de reacties die we krijgen.”

“In het najaar hebben we 400 bloembollen gepoot voor een prachtige bloemenzee in de lente”

Sabina en Karin benadrukken: “De tuin is niet alleen van ons, hij is echt van de buurt.” En die betrokkenheid van omwonenden blijkt ook. “Buiten ons om zijn er ook andere mensen die het zwerfafval uit de vakken opruimen als ze een keer langslopen, dat is super.”

Oproep

“Blij en trots zijn we met het resultaat. We zouden het superleuk vinden als anderen zich bij ons aansluiten om de groenvakken netjes te houden. De volgende keer dat we weer met onze groep op het plein aan de slag gaan, zullen we aankondigen op de Facebookpagina van Liskwartier en van de Bergsingel. Kom dan gezellig langs.”

.....
Frank Zwinkels

De twee groenvakken voor het Gezondheidscentrum op de Gordelweg

Foto's: Frank Zwinkels

Het familiegevoel van ZUS EN KEES

WINKEL • KOFFIE • ATELIER

Wie is Kees en wie is dan de zus? Dat vraag je je toch af bij de naam van deze leuke koffie- en lunchzaak.....

Het blijkt nog anders te zijn: er zijn zelfs twee zussen, Eef en Maaïke, die samen met Kees deze zaak draaien. En Kees is dan weer de man van Eef.

Drie jaar geleden zijn ze Zus en Kees gestart. Maaïke: "We hebben alle drie hier in de buurt gewoond en hadden het gevoel dat een kleine horecazaak hier wel zou passen."

Het enthousiasme spat er vanaf als ze alle drie gaan vertellen over de zaak. "We wilden een leuke laagdrempelige zaak, zo'n zaak waar je heel makkelijk even binnenloopt voor een kop koffie en een praatje", aldus Kees.

"En dat is gelukt", vult Eef aan. "We hebben veel vaste klanten uit de buurt. Sommige mensen komen iedere dag hun koffie hier afhalen, Anderen zie je een paar keer in de week hier in de zaak koffiedrinken met een tosti of een stuk taart."

Ze weten vaak al wat de klant gaat bestellen zodra deze binnenkomt. Maaïke vertelt dat de persoonlijke aanpak hun kracht is: "Wij kennen onze klanten en zij kennen ons. Als we een klant een tijdje niet zien, vragen we ons altijd af waar hij of zij is. Klanten melden het zelfs aan ons als ze met vakantie gaan." Eef: "Het voelt als familie." Op het toilet hangt zelfs een verjaardagskalender waar mensen zelf hun verjaardag op kunnen schrijven. Omdat er ook veel toeristen en expats komen heeft Zus en Kees een Engelstalige kaart.

Eef, Kees en Maaïke

Foto's: Frank Zwinkels

die ze zelf mooi vinden. Maaïke: "Wat we verkopen moet wel echt bij onze stijl passen."

Ze zoeken ook zelf op Instagram naar nieuwe ontwerpers en producten. De Ansichtkaarten die ze verkopen zijn net even anders dan de standaardkaarten.

Eef: "Sinds de coronatijd zie je dat mensen elkaar vaker kaarten sturen."

Extra tafels

Met de ondernemers naast hen en met andere horecazaken in de buurt is de samenwerking goed, ze verwijzen zelfs klanten naar elkaar. Reserveren kan niet bij Zus en Kees. "Daarvoor zijn we te klein", aldus Kees. "Gewoon binnenlopen en kijken of er plek is in de zaak of op het terras."

De zussen en Kees zijn altijd bezig om te kijken hoe het nog beter en leuker kan. Zo is recent de keuken verbouwd waardoor er twee extra tafels in de zaak bij zijn gekomen. "Dat geeft weer ruimte voor zes extra klanten", volgens Kees. Ook gaan ze in het nieuwe jaar één keer per maand op zondag open.

Zus en Kees, Bergselaan 239A

Open van woensdag tot en met zaterdag van 9.30 tot 17 uur.

.....
Wilma van der Putten

Zelf gebakken

Alle gebak is huisgemaakt. De vader van Eef en Maaïke (hij heet Dick) bakt, samen met hun moeder, de boterkoek, die dan ook *Dickies boterkoek* heet. Een echte favoriet bij de klanten. Af en toe is er de red velvet taart, die wordt weer gebakken door de vader van Kees.

Kees: "We bakken alle taarten zelf. Veel soorten gebak zijn er altijd, zoals de bananencake waar veel vraag naar is. Soms verzinnen we iets nieuws." Naast het gebak maken ze ook veel andere producten zelf zoals de soep en bijvoorbeeld de uiencompote. "En natuurlijk gooien we zo min mogelijk weg", aldus Eef. Op de menukaart staan ook wafels, die ze uiteraard ook zelf bakken.

Voor ontbijt en lunch ben je bij Zus en Kees aan het goede adres. Eef: "We serveren bijvoorbeeld een ontbijtplank met allerlei kleine gerechtjes. Voor de lunch, of gewoon voor tussendoor, zijn er verschillende soorten tosti's." En de huisgemaakte soep natuurlijk.

Kaarten en woonspullen

Naast koffie, ontbijt en lunch vind je bij Zus en Kees ook woonaccessoires, servies, posters en kaarten. Maaïke en Eef hebben eerder als interieuradviseurs gewerkt. Ze verkopen alleen dingen

Deuren **Huiskamer Liskwartier** staan open!

Eerder dit jaar opende Huiskamer Liskwartier van SOL feestelijk haar deuren in de Willebrordusstraat 72. Sindsdien kunnen bewoners uit de wijk hier terecht voor diverse activiteiten: van gezond ontbijt, taal- en naailes, workshops koken, tot voorlichting over schoolkeuze, lezingen over gezondheid en hulp bij financiën. De deuren van de Huiskamer staan voor iedereen open!

Dat er zoveel gebeurt in de Huiskamer, is mede te danken aan het enthousiasme en de gastvrijheid van gastvrouw Vanessa Kruijt. Vanaf de opening is Vanessa nauw betrokken bij 'het reilen en zeilen' van de Huiskamer. "Ik hou van samenwerken, net als SOL! En als er iets te doen is in de wijk, dan deel ik dat graag." Zo heeft Vanessa het afgelopen half jaar meerdere bewonersinitiatieven kunnen verwezenlijken via Opzoomer Mee. Waaronder een reeks lezingen over gezondheid.

"Bij SOL is gezondheid een belangrijk thema. Daarom nodigden we bewoners uit voor vijf gratis lezingen over gezondheid door Saadet van Noppen, arts, homeopaat en orthomoleculair therapeut. Zij gaf voorlichting over o.a. vitamines, gezonde darmen en het versterken van je immuunsysteem." Vanwege het succes van de lezingen is Saadet in november gestart met een nieuwe reeks bijeenkomsten op maandagochtend van 10.00 tot 11.30 uur. Iedereen is van harte welkom om bij de lezingen aan te schuiven!

Huiswerkbegeleiding en taallessen Nederlands

Kom gezellig langs voor een vers kopje koffie of thee of schuif gezellig aan bij het ontbijt op woensdagochtend van 9.30 tot 12.00 uur. Het ontbijt is voor jong en oud en door de grote aanloop geldt: wie het eerst komt, het eerst maalt!

Ontbijt in Huiskamer Liskwartier, links Vanessa Kruijt

Spreekuur wijkagenten

Ook de wijkagenten weten Huiskamer Liskwartier goed te vinden. Iedere eerste dinsdag van de maand kun je als bewoner in de Huiskamer Liskwartier terecht bij het spreekuur van wijkagenten Dave Boogerd (Liskwartier) en Esther Treurniet (Bergpolder), van 10.00 tot 12.00 uur. Bewoners kunnen terecht voor vragen/meldingen op het gebied van veiligheid, preventieadviezen of gewoon voor een praatje.

Wijkagenten Esther Treurniet en Dave Boogerd

Nederlandse taallessen in Huiskamer Liskwartier

Foto's: Frank Zwinkels

Kom voor **financiële hulp** naar inloopspreekuur Checkpoint op dinsdag van 15.00 tot 17.00 uur.

Of bezoek een van de andere activiteiten, zoals **de Meidenclub** op donderdagmiddag van 15.15 tot 16.45 uur of Fun2Learn **huiswerkbegeleiding** op donderdagmiddag van 15.30 tot 17.00 uur.

Op donderdagochtend geeft Annabel **les in de Nederlandse taal**. Vrouwen uit Syrië, Afghanistan, Marokko, Palestina en Irak doen aan de taallessen mee.

De **naailessen** op dinsdag zitten helaas vol, maar loop gerust eens binnen voor de mogelijkheden. Op de deur van de Huiskamer vind je de actuele agenda.

Kunstklup voor ouderen

Sinds 7 december is er op de woensdagmiddagen in de Huiskamer een KunstKlup voor ouderen vanaf 55 jaar, met lunch, van 12 tot 16 uur. Na de lunch gaat de groep kunst beleven: tekenen, schilderen, muziek of dans, dat zal afwisselend zijn. Iedereen die nieuwsgierig is mag komen.

Vier dagen per week open

De openingstijden van de Huiskamer Liskwartier zijn:

Maandag 9:00-12:00

Dinsdag 9:00-17:00

Woensdag 9:30-16:00

Donderdag 9:00-17:00

Vrijdag gesloten.

Graag tot ziens in Huiskamer Liskwartier!

Tel.nr. 010 244 82 40

E-mail: liskwartier@solnetwerk.nl.

Corporate backpackers thuis in de grote stad

De Hofbogen herbergt een enorme diversiteit aan bedrijfjes: dat is wel gebleken uit de afgelopen edities van deze rubriek. Voor de gemiddelde wijkbewoner zal Better Future, gevestigd aan de Insulindestraat 104, een minder bekende naam zijn.

Zij richten zich namelijk op zakelijke advisering. En dan niet de standaard consultancy, maar het helpen van bedrijven bij het maken van impact. Zodat de wereld er een stukje beter van wordt. Een nobel doel, alle reden dus om eens het gesprek aan te gaan met Annemarie de Jong, eigenaar van Better Future.

“Ik zeg altijd: ik heb de leukste baan ter wereld: ik heb van mijn missie mijn werk gemaakt”, aldus Annemarie. “Met Better Future willen we klanten duidelijk maken dat het maken van impact net zo belangrijk is als het maken van winst. En we helpen ze vervolgens om dat in de praktijk te brengen, met een geheel eigen werkwijze. We nemen klanten mee op pad uit hun vertrouwde omgeving, dus naar een omgeving die totaal nieuw voor ze is.”

“Dit is een locatie die beter bij ons past dan een kantorenterrein met een parkeerplaats vol Tesla’s.”

Annemarie de Jong, Better Future

In de leiderschapsprogramma’s en verandertrajecten die Better Future doet is een duidelijke rode draad te vinden: “Alles wat we doen gaat er uiteindelijk over dat mensen in wezen heel weinig van elkaar verschillen. We hebben allemaal behoefte aan erkenning en geborgenheid. Wij geloven dat echte verandering pas mogelijk is wanneer menselijke connectie ontstaat.”

Heilige boontjes in de supermarktwereld

Dat klinkt als een mooi ideaal, maar hoe brengt Better Future dat concreet in de praktijk? Annemarie heeft er een mooi Rotterdams voorbeeld bij. “We brengen mensen van verschillende organisaties met elkaar in contact binnen hetzelfde programma, mensen die elkaar normaal nooit spreken. Zo hebben we medewerkers van een grote landelijke supermarktketen gekoppeld aan Heilige Boontjes, een Rotterdamse sociale onderneming die jongeren met een strafblad helpt re-integreren.”

ONDER DE HOFBOGEN

Iedereen kent de Hofbogen, het lange viaduct met de vele bogen in de Insulindestraat en de Voorburgstraat en bij het Eudokiaplein. Boven de bogen reed jarenlang de trein over de Hofpleinlijn. Maar onder de bogen zitten .... ? Ja, wie zitten er eigenlijk onder de Hofbogen? De wijkkrant is nieuwsgierig en gaat in deze rubriek op bezoek achter de voordeur van een Hofboog.

Kristel Kan, Meg Mateer, Annemarie de Jong (onder), & Larissa Ararape Rand van Better Future
Afwezige collega's: Bart Godthelp & Daria Ofman

Foto: Frank Zwinkels

Dat soort samenwerkingen levert voor beide partijen verrassende inzichten op, waarin het gesprek op een open en eerlijke manier wordt aangegaan. Annemarie: “Je merkt dat mensen uit de corporate wereld in eerste instantie hele gepolijste antwoorden geven, maar dat door de eerlijkheid en directheid vanuit Heilige Boontjes je vervolgens tot een oprechte dialoog komt. Het maakt heel erg

onze huidige locatie als de perfecte locatie. Er lopen hier allerlei soorten mensen voorbij, met allerlei achtergronden. Dit is een locatie die beter bij ons past dan een kantorenterrein met een parkeerplaats vol Tesla's. Hier zitten we echt middenin de maatschappij. Bovendien past de Rotterdamse mentaliteit van handen uit de mouwen, van echt dingen doen, goed bij ons.” Het klinkt bijna alsof hier een rol in de Rotterdamse politiek is weggelegd voor Annemarie. Misschien wordt het tijd de wethouder eens aan te schieten, die woont tenslotte om de hoek... “Ik kom weleens in de verleiding”, aldus Annemarie, “maar ik denk niet dat de politiek iets voor mij is, daar ben ik te ongeduldig voor.”

Een betere toekomst voor de wijk?

Tijd voor Better Future om de handen ook een keer in de wijk uit de mouwen te steken? “Die ambitie hebben we zeker”, aldus Annemarie. “We hebben meegedaan aan Burendag, en hadden het idee om een Thanksgivingdiner te organiseren, dat helaas onvoorzien niet is doorgegaan. We zijn wat dat betreft ook benieuwd naar waar de buurt op zit te wachten.”

.....

Edwin Borst

duidelijk dat we allemaal niet zoveel verschillen, en het doet zo'n groot bedrijf ook inzien waarom inclusie vaak stukt. Medeliden of een verkeerd beeld van de ander staat ontwikkeling dan in de weg.”

Rotterdam als ideale vestigingsplek

Better Future is een gemêleerd gezelschap van adviseurs dat zowel nationaal als internationaal actief is, Annemarie noemt het corporate backpackers. Waarom zit zo'n club middenin Rotterdam Noord, en niet ergens op de Zuidas? Annemarie: “Wij zien

Ingezonden brief

Wat Rotterdam nodig heeft zijn **woningen, geen vliegtuigen**

Als bewoner van het Liskwartier erger ik mij steeds vaker aan het vliegverkeer van de Rotterdamse luchthaven, oftewel Rotterdam - The Hague Airport (RTHA), voorheen Zestienhoven Airport.

Het begint ermee dat ik elke dag rond 7 uur 's ochtends het geluid van opstijgende vliegtuigen vanaf het vliegveld hoor. In gesprekken met mijn buurtgenoten blijkt ik niet de enige te zijn: zij kunnen het ook horen. Daarbij is het aantal helikopters en privévluchtelingen dat over onze wijk vliegt erg toegenomen en storend.

Het vliegveld moet begin 2023 een vergunning bij de gemeente aanvragen voor het vliegverkeer van de komende 10 jaar. In die in te dienen aanvraag staan nu veel nieuwe plannen die voor bewoners van onze wijken negatieve consequenties hebben: ruimte voor 2x zoveel vluchten van grote vliegtuigen en ook meer nachtvluchten! Dus ook meer luchtvervuiling, geluidsoverlast en slaapverstoring! En Rotterdam is al de meest vervuilde gemeente van Nederland.

Ik woon al bijna 30 jaar in Liskwartier, maar zo opvallend veel vliegverkeer heb ik nog niet meegemaakt. Hoe kan het dat er nu meer overlast is van vliegverkeer?

Het maximaal aantal vliegbewegingen wordt per jaar en niet per dag afgesproken. Zo kunnen vluchten die gepland staan in de winter en dan niet doorgaan, in de zomer worden uitgevoerd. Hierdoor ontstaan enorme piekbelastingen. Ook de vluchten die door corona niet zijn doorgegaan, zijn later dit jaar 'ingehaald'. Door de chaos en krapte op Schiphol is de kans groot dat er veel extra vakantievluchten van Schiphol naar Rotterdam zijn verplaatst. RTHA zou toch een zakenvliegveld zijn?

Als ik overlast bij de gemeente meld, word ik doorverwezen naar de DCMR die mijn melding weer doorgeeft aan de Rotterdam The Hague Airport (RTHA) die er niets mee doen. Kennelijk hoort het luchtruim niet bij de Rotterdamse openbare buitenruimte.

Schiphol wil het vliegverkeer boven Nederland anders regelen, en het Rotterdamse luchtruim moet daarin mee.

Schiphol wil het aantal vliegbewegingen van RTHA flink laten stijgen, ook in de nacht. Hiervoor zijn geen objectieve metingen gedaan naar geluidsoverlast en naar de uitstoot van stikstof-, CO₂-, fijnstof- of ultra fijnstof. Voor geluidsoverlast van vliegtuigen wordt bijvoorbeeld gerekend met de fabrieksopgaven! Weet u dat één opstijgend vliegtuig soms het equivalent van een miljoen vrachtwagens aan alleen al fijnstofuitstoot kan geven?

Een vliegtuig stijgt op bij Rotterdam - The Hague Airport

Foto's: Frank Zwinkels

De gezondheid van Rotterdammers is ondergeschikt aan groei en Schiphol kan dat kennelijk allemaal bepalen. Onbegrijpelijk dat het vliegveld zonder milieuvergunning kan doorgaan.

Eén van de eisen voor de vergunningverlening van het vliegveld is dat de bewoners uit de omgeving akkoord moeten zijn. Dat zijn ze echter niet, sterker nog, veel bewonerspartijen trokken zich uit protest terug uit de overleggen met de RTHA omdat ze niet serieus werden genomen. Zoals de Bewonersgroep tegen geluidsoverlast (BTV) die de laatste tijd een flinke groei doormaakt aan betalende leden. De BTV verzet zich tegen de absurde plannen van RTHA. Zij verzamelen handtekeningen om daarmee binnenkort naar minister Harbers te kunnen gaan.

Vincent Karremans, de behandelend wethouder van de VVD, die in onze wijk woont, heeft tijdens een raadsvergadering in oktober jl. aangegeven dat hij 's morgens de vliegtuigen hoort opstijgen als hij in zijn bed ligt. Als hij dat in een tuin in Schiebroek had gezegd hadden ze hem wellicht wegens een overkomend vliegtuig niet verstaan.

Wat Rotterdam nodig heeft zijn woningen, geen vliegtuigen. Maar de verantwoordelijke Rotterdamse wethouder Karremans wil geen duizenden huizen bouwen op de plek van het vliegveld omdat 'het vliegveld van economische waarde is voor Rotterdam'. Dat is echter op geen enkele manier aangetoond. Integendeel: als op de grond van het vliegveld - die de gemeente nu voor een belachelijk lage pacht prijs aan RTHA verhuurt - een nieuwe woonwijk wordt gebouwd met duizenden woningen en groen voor Rotterdammers, kan de gemeente met het vrijgekomen geld een tunnel bouwen van Kralingen naar Feijenoord. Dan hoeft de wethouder niet een (lucht)brug te ver te gaan.

.....

Een bezorgde bewoner van Liskwartier

Colofon

Wijkkrant Liskwartier & Bergpolder is een bewoners-initiatief van bewoners uit Liskwartier en Bergpolder.

De wijkkrant is mogelijk gemaakt door de wijkraad Liskwartier en de wijkraad Bergpolder.

nummer 27, december 2022

Hoofredactie
Frank Zwinkels

Redactie
San Dino Arcilla
Edwin Borst
Anne Martens
Wilma van der Putten
Stefan Soeparman

E-mail: liskwartierbergpolderkrant@gmail.com
Facebook: facebook.com/LiskwartierBergpolder
Website: www.noorderzon010.nl

noorderzon
010

Ontwerp: Lumen Rotterdam (Ab Bol)
Druk: De Groot Drukkerij B.V. Goudriaan

Station Noorderhavenkade

‘Fuuuuut fuuuuuuut!’ klinkt het ‘s zomers vaak door de binnentuin van het huizenblok op de Noorderhavenkade en de Groen van Prinstererstraat. Het is een Zwitserse stoomlocomotief met de naam Heidi, die door de tuin van Johan van Putten rijdt. “Ik laat hem maar met tien procent van zijn capaciteit fluiten hoor.”

Al vijfendertig jaar woont gepensioneerd netwerk engineer Johan van Putten (66) aan de Noorderhavenkade. “Ik heb geen groene vingers, dus in 2004 ben ik begonnen met het aanleggen van een treinbaan in mijn tuin. Er ligt nu zeventig meter aan spoor in”, vertelt hij trots. “De baan is complex qua spoorplan: het zijn geen standaard cirkels, er zitten drie keerlussen en er ligt een kopstation in.” Hij heeft zelf een programma geschreven waarmee de treinen automatisch kunnen rijden.

Regen, wind, sneeuw, vorst... de rails ligt altijd buiten. “Het is Duits materieel en dat is echt onverslijtbaar. Je kunt er zelfs op lopen”, zegt hij. Zodra de zon schijnt zet hij zijn treinen op het spoor. “De burens vinden het leuk. Soms plagen ze me wel met: ‘Je treintje maakt herrie.’ Dan roep ik plagend terug dat zij hun tuin ook moeten ombouwen tot treinbaan.”

Het spoor in zijn tuin is nog lang niet af. “Ik wil nog verlichting aanleggen en werken aan drie spoorbruggen. Daar ben ik de komende jaren nog wel mee bezig.”

Grootste schaal

Van Putten is lid van Spoor II Club Holland, een vereniging gespecialiseerd in de grootste schaal van modeltreinen die er bestaat: 1 op 22,5. “Dit type modeltreinen is niet zo bekend omdat ze behoorlijk groot zijn. Je hebt daar echt veel ruimte voor nodig in

Stoomlocomotief Heidi rechts

Johan van Putten

Foto's: Rop van de Laar

huis.” In zijn huiskamer staat dan ook een gigantische tafel tegen de muur, met daarop een miniatuur locomotiefloods en een draaischijf waar verschillende sporen op aansluiten.

Op tafel staan drie grote beeldschermen waarop hij een besturingsprogramma schrijft om de locomotieven automatisch op te bergen in de floods. “Ik programmeer er ook alle geluiden bij”, vertelt hij wanneer een van de floodsdeuren met een piepend geluid opengaat. Een Franse stoomlocomotief van voor de Tweede Wereldoorlog rijdt al fluitend naar de draaischijf toe. De schijf begint te draaien en zet de locomotief op het juiste spoor richting de floodsdeur.

Enkele keren per jaar doet zijn club mee met modeltreinbeurzen in Nederland, Duitsland en België. “We bouwen dan in een dag tijd een baan van tien bij vijftien meter op. Iedereen maakt een stukje”, vertelt hij. “Het leukste vind ik het praten met bezoekers.”

Alles in de buurt

Op de vraag of hij zelf ook van treinreizen houdt is het antwoord: “Nee, waarom zou ik? Ik heb alles hier in de buurt!” Van Putten is dan ook heel actief in de wijk en in Rotterdam. Hij is jarenlang voorzitter geweest van de bewonersorganisatie Blijddorp. Daarnaast helpt hij elke zomer bij het op- en afbouwen van het filmdoek van Film in de Buurt. Ook organiseert hij spelletjesavonden in De Vrije Ban, een zaaltje aan de Vrijenbansestraat. “’s Winters spelen we daar twee keer per maand bordspellen”, vertelt hij. “Risk, De Kolonisten van Catan, Rummikub. Soms zijn we proefspelers voor nieuwe spellen die spelontwikkelaars op de markt willen brengen.” Daarnaast is hij vrijwilliger in het ErasmusMC. “Ik loop rond in de kliniek en praat met kankerpatiënten. Niet over medische aandoeningen, maar gewoon over andere dingen in hun leven wat hen bezighoudt. We zoeken nog vrijwilligers!”

.....
Anne Martens

Spelletjesavond

Wil je meedoen met een spelletjesavond? Deze winter kan dat op de tweede zondagmiddag en de laatste vrijdagavond van de maand. Locatie: De Vrije Ban, Vrijenbansestraat 50. Kosten voor hapjes en drankjes: € 3,50. Aanmelden kan via: bordspellennoord@gmail.com of www.facebook.com/bordspellennoord

Wil je ook vrijwilliger worden bij het Patiëntinformatiecentrum Oncologie PATIO van het Erasmus MC? Mail naar: patio@erasmusmc.nl

“We hebben wel voor die zaak geleefd”

“Kijk, daar woonde ik, bij de tweede deur rechts, op nummer 22, en dan de trap op naar de tweede verdieping.” Aad Koster staat midden op het Willebrordusplein en wijst naar het grote karakteristieke gebouw met de vele ramen. “Ja, dit is de plek waar ik 75 jaar geleden ben geboren: het toenmalige hoofdkantoor van bakkerij Van der Meer & Schoep.”

Bakkerij Van der Meer & Schoep is van de jaren '20 tot de jaren '80 van de vorige eeuw een begrip in Rotterdam. In de hoogtijdagen heeft het bedrijf liefst 110 broodwinkels en 21 bakkerijen verspreid over de stad, tot Vlaardingen, Hoogvliet en Delft aan toe; ze heeft dan 1200 mensen in dienst

“Mijn vader Mellius Koster is als broodbezorger begonnen in Liskwartier. In korte tijd is hij bij Van der Meer & Schoep opgeklimmen tot verkoopleider. Bij het bombardement in mei 1940 werd zijn woning in Kralingen verwoest. Met zijn gezin kon hij toen hier op het Willebrordusplein in het hoofdkantoor komen wonen. In 1947 ben ik hier geboren.”

Beschuutkelder

“Leuk om weer terug te zijn, dit was toch de speelplaats van mijn jeugd. Op de begane grond zat de bakkerij waar in twee grote ovens voor een groot deel van de stad brood werd gebakken. Er werkten ongeveer 25-30 mensen, van deegmakers, bakblik smeiders, medewerkers rijkskast, ovenisten en medewerkers broodsnijmachines. In mijn jeugd ging ik er vaak helpen: broodkruimels vegen en broodkratten stapelen. Er was ook een beschuutkelder, die 's avonds pikdonker was. Dan daalde ik als kind wel eens de trap af, dat was spannend en doodeng tegelijk.”

“Op de hoek met de Willebrordusstraat zat een broodwinkel van Van der Meer & Schoep. Daarnaast, op huisnummer 23, woonde de chef bakkerij en zijn gezin, dat waren onze burens. Zie je die twee donkergroene schuifdeuren? De rechter was voor de vrachtwagens om brood in te laden voor de winkels in de stad, de linker voor de broodkarren die met brood door de wijk langs de vaste klanten gingen. Vaak stonden om 6 of 7 uur 's ochtends al vier of vijf vrachtwagens in de straat te wachten om brood op te halen, veel bedrijvigheid op de vroege morgen.”

Broodkarren van Van der Meer & Schoep op het Willebrordusplein

Marmeren trap

“Op nummer 19 zat de hoofdingang naar het hoofdkantoor. Hé kijk, de deur gaat net open.” Een huidige bewoonster van één van de woningen in het pand is zo vriendelijk om ons even binnen te laten. “Na binnenkomst ging je eerst door een grote draaideur, daarna direct een mooie marmeren trap op.”

Die marmeren trap zit er nu nog steeds; bovenaan de trap kun je nog enkele zuilen van marmer zien. En heel opvallend, een dikke kluisdeur. ‘Ja, we dachten altijd dat hier een bank had gezeten’, vertelt de bewoonster. Aad vertelt haar dat in de kluis het geld van de dag- en weekomzetten uit de broodwinkels werd opgeborgen.

Aad Koster voor het toenmalige hoofdkantoor van Van der Meer & Schoep op het Willebrordusplein

Foto: Frank Zwinkels

Directie op de tweede verdieping

“Op de eerste verdieping zaten de medewerkers van de administratie in een pijpela met allemaal glazen kantoren, alles heel doorzichtig. De hoofd administratie kon zo heel makkelijk zien of iedereen wel aan het werk was. Als vakantiebaantje heb ik ook nog een zomer op de loonadministratie gewerkt.

Op de tweede verdieping zaten de directie en de verkoopafdelingen. Vanuit ons huis konden wij via een deur binnendoor zo naar de directiekamers. Mijn vader had zijn werkplek dus letterlijk een deur verder.”

Handje rozijnen

“In de Willebrordusstraat, waar nu Depot Noord zit, was de opslagplek voor de verschillende ingrediënten voor brood en banket. Bloem en meel werden daar in grote balen van de wagens gesjouwd en dan met een katrol naar de meelzolder omhoog gehesen. In het rozijnen- en krentenmagazijn vond ik het best stoer om aan vriendjes stiekem een handje rozijnen te geven. In de oorlog zaten er onderduikers op de meelzolder verscholen in een loze ruimte achter de bloembalen.”

Wijken lopen

“Toen ik mijn rijbewijs in 1966 had gehaald ging ik ook ‘wijken lopen’. Met een auto vol met brood ging ik langs bij vaste klanten. Dan belde ik bij de klant aan en riep naar boven ‘De Bakker!’. De vrouw des huizes antwoordde: ‘Een brood’. Dan vroeg ik weer ‘Wit of bruin?’

Zij: ‘Wit.’ En dan ik weer: ‘Gesneden of ongesneden?’. Na kantoor tijd werden telefonische klachten van klanten doorgeschakeld naar onze huis-telefoon. Service en kwaliteit stonden hoog in het vaandel bij mijn vader en bij de bakkerij: de klant is koning. Als zoon van de verkoopleider ging ik dan 's avonds laat nog met de auto bij de klanten nabezorgen, zelfs tot in Heijplaat. Ja, we hebben wel voor die zaak geleefd.”

Broodbezorger van Van der Meer & Schoep (1936)

In Liskwartier zat een broodwinkel op de Berkelselaan 64 (hoek Rodenrijsestraat), op de Rodenrijsestraat 58b en op het Willebrordusplein (hoek Willebrordusstraat). In Bergpolder had Van der Meer & Schoep een bakkerswinkel op de Schieweg 134 (hoek Bergselaan).

De broodwinkel van Van der Meer & Schoep op de Schieweg (1946)

Door de opkomst van de supermarkten in de jaren '60 verdwenen de broodwinkels langzamerhand uit het straatbeeld, ook de bezorging aan huis hield op te bestaan. In 1971 verhuisden het hoofdkantoor en de bakkerij naar een nieuwe locatie in de Spaanse Polder. In het gebouw op het plein bleven de broodbezorgers achter die daarvandaan de wijken in reden. In 1976 sloot Van der Meer & Schoep definitief de deuren van het depot op het Willebrordusplein en werd het gehele complex verkocht.

In 1886 beginnen twee broers Van der Meer hun bakkerijen in Rotterdam, in 1917 sluit de bakkerij van Gerard Schoep zich bij hen aan. Van der Meer & Schoep is geboren. In 1988 wordt Van der Meer & Schoep verkocht aan een buitenlandse partij en verdwijnt de naam uit het straatbeeld.

Bakkers in bakkerij

Over de geschiedenis van Van der Meer & Schoep heeft Aad Koster een boek geschreven 'Een goeie bakker', met nog veel meer wetenswaardigheden over de bakkerij, en als eerbetoon aan zijn vader.

.....
Frank Zwinkels

De vader van Aad Koster bedacht de naam King Corn. De vrachtwagen staat op de Bergweg

Kerstdienst Samaritaan: 'Wie redt het?'

"The most wonderful time of the year!"
Dat zeggen we vaak over kerst en dat klopt! Het is een feest van gezelligheid, samenkomen, het ontsteken van lichtjes en natuurlijk het feest van de geboorte van Jezus.

Als wijkgemeente de Samaritaan, die haar kerkdiensten houdt aan het Lislein, zijn we ontzettend blij dat we dit jaar, naar verwachting, alle buurtgenoten weer kunnen uitnodigen voor de jaarlijkse kerstdienst.

Waar we de afgelopen jaren in aanloop naar kerst ons vermoedelijk vooral druk hebben gemaakt over mogelijke coronagolven met bijbehorende maatregelen, is momenteel de geopolitieke onrust, de hoge energierekening of het bedrag op onze kassabon onderwerp van gesprek. Thema voor de kerstdienst dit jaar is dan ook 'Wie redt het?!'.

Iedereen is van harte uitgenodigd om de dienst mee te vieren op 24 december om 21.30 uur. Na afloop is er ruimte om elkaar te ontmoeten met een kop koffie, warme choco of een glas glühwein en om de handen te warmen rondom een vuurkorf. Er is ook de mogelijkheid om via de digitale weg de dienst mee te vieren, dit kan door op YouTube het kanaal 'Wijkgemeente De Samaritaan' op te zoeken.

Verder zullen in de dagen voor kerst vrijwilligers van de kerk een ronde doen door de wijk om een klein presentje langs de deuren te brengen. Wellicht ook bij jou! Wie vragen of opmerkingen heeft, kan een e-mail sturen naar info@samaritaan.org. We zien er naar uit u te ontmoeten!

.....
Joanne Steenks, wijkgemeente de Samaritaan

Culturele Agenda Bergsingelkerk

- 30 en 31 december 2022 **Oliebollen** te koop bij de kerk
- 28 januari 2023 **De Bezetting Speelt**, kamermuziek op het hoogst mogelijke niveau met een ensemble van vijf strijkers en vijf

- blazers en met een bezetting van twee tot tien musici
- 7 februari 2023 **Wishful Singing**, vijf klassiek geschoolde zangeressen met loepzuivere stemmen

website: www.bergsingelkerk-bmvier.nl

'Proefwoningen van Welschen' in Talmastraat

In de Talmastraat staan twee opvallende blokjes woningen, die afwijken van het gebruikelijke straatbeeld in Bergpolder. Geen gesloten bouwblokken, geen gevels van baksteen en geen schuine kappen, maar losse flatjes van vier hoog met witte buitenmuren. Hoewel ze uit de jaren '60 lijken te stammen, zijn deze woningen vlak na de oorlog gebouwd.

Op 26 november 1945 ging in de Talmastraat de eerste paal de grond in voor deze woningen. Het bouwproject betrof een eerste proef met systeembouw naar de ideeën van de Rotterdamse architect Frans Welschen. Deze 'proefwoningen van Welschen' waren zo'n succes dat er nadien nog vele Welschen-woningen in Nederland zijn gebouwd.

Na de bevrijding in 1945 was er in Nederland, net als nu, een enorme woningnood. Zeker in Rotterdam door de vernielingen van het bombardement. Tijdens de bezetting was er ook nauwelijks gebouwd en er kwam ook nog een geboortegolf aan. Snel huizen bouwen was het credo. Maar er waren in die tijd bijkomende problemen: een groot tekort aan bouwmaterialen en vakmensen. Maar Welschen had een oplossing: door huizen te bouwen met geprefabriceerde betonelementen, kon je snel met nagenoeg ongeschoold personeel bouwen.

De 'Welschen' woningen in de Talmastraat 2022

Foto: Frank Zwinkels

Voor het eerst paste Welschen zijn idee toe in de Talmastraat. *Op elke vijf arbeiders zal een enkele vakman voldoende zijn. Tot de voordelen van dit nieuwe systeem behoort verder de omstandigheid, dat het gehele bouwwerk zonder steigers kan worden opgetrokken en dat alle bouwelementen zo licht zijn, dat zij door één of twee mensen kunnen worden gehanteerd*, schrijft Het Vrije Volk.

Als de fundering er eenmaal lag, zouden de huizen normaal gesproken in zes weken klaar zijn. Maar doordat rijksgoedkeuring en materiaaltoewijzing niet vlotte, ging aannemer Dura pas halverwege concreet 1946 van start. De betonelementen werden op de bouwplaats gegoten in mallen. Voor het betonmengsel werd as uit de vuilverbranding gebruikt; de wapening bestond uit ijzerdraad. Het duurde nog veel langer voor de woningen betrokken konden worden door een conflict tussen de bouwer en de gemeente over de grondexploitatie. Zonde volgens opnieuw Het Vrije Volk: *wat een lichte, prettige kamer-en-suite, wat een aardige slaapkamers daarnaast. En dan voor moeder de vrouw een Bruynzeelkeuken om te zoenen met aan de andere zijde van de hal een douchecel met wasgelegenheid en bergruimte. Aan de achterzijde van de huizen balcon, onder deze in vier lagen gebouwde woningen doorlopend een kelder-, berg- en fietsenruimte. Verder een boodschappenlift, spijkervaste muren, kasten, naadloze vloeren, geluidwerende muren en plafonds, alles direct vochtvrij, koude en warmte absorberend.*

Het systeem viel in de smaak en door heel Nederland werden in totaal 5.602 Welschen-woningen gebouwd. In Overschie alleen al 1480 woningen; de wijken heten zelfs Welschen 1 t/m 7. Maar Welschen mocht ze niet zelf ontwerpen; daarvoor werd een 'academisch gevormd architect' ingeschakeld. Een deel van de woningen in Overschie is gesloopt, een ander deel is vanaf 1990 gerenoveerd en momenteel wordt er weer gerenoveerd.

.....
Paul Groenendijk, Platform Wederopbouw Rotterdam

'Proefwoningen van Welschen' in de Talmastraat 1946

In memoriam Peter Nederhand

Op 21 september is Peter Nederhand op 89-jarige leeftijd overleden. Peter was een markante persoonlijkheid uit Rotterdam Noord met vele kwaliteiten. Hij was atleet, viermaal Nederlands kampioen 110 meter horden, schaker, gymnastiekleraar, violist en filosoof.

In onze wijken was hij een veel geziene gast bij culturele evenementen, initiatiefnemer van een schaaksoos en organisator van de jaarlijkse Denksportdag in Noord.

Peter is geboren in 1932 in de Hildegardisstraat in het Oude Noorden. Een jaar later verhuist hij met zijn ouders naar de Heemskerkstraat in Bergpolder en op z'n vijfde naar de Borgesiusstraat, ook Bergpolder. Zijn lagere schooltijd brengt hij door op de Hendrik Backersschool, die tegenwoordig de Imeldaschool heet. In zijn klas zaten, toen heel gebruikelijk, alleen jongens.

Na de lagere school gaat Peter naar de HBS op de Beukelsdijk. Zijn ouders stimuleren hem om zich breed te ontwikkelen en zo leert hij onder meer vioolspelen, schaken en wordt hij lid van de gymnastiek- en atletiekvereniging ALO.

"Als 16-jarige deed ik mee aan de Rotterdamse kampioenschappen. Er was toevallig een plaats over op de 200 m horden, dus liep ik die maar en toen liep ik een nieuw clubrecord. Toen ben ik mij op de horden gaan specialiseren." Zijn aanleg voor de horden verklaarde hij door: "Mijn techniek, gewoon mijn souplesse en mijn snelle start. De eerste 60 meter was altijd mijn beste stuk."

Peter werd viermaal nationaal kampioen op de 110 meter horden, eenmaal nationaal kampioen hoogspringen; hij liep zes nationale records.

Peter Nederhand (midden) tijdens een interlandwedstrijd in Antwerpen in 1957

Na de HBS heeft Peter een opleiding gevolgd tot gymnastiekleraar. Hij gaat aan de slag bij de Sint Lucia opleiding voor kleuterleidsters, later de PABO. Zijn verdere werkzame leven blijft hij daaraan verbonden.

Schaken

Zijn hele leven was Peter liefhebber van schaken. Hij is ooit een aantal keren clubkampioen en zes keer snelschaakkampioen geweest van de Rotterdamse schaakvereniging RSR. In 1996 werd hij veteranenkampioen van de regio Rotterdam. Lange tijd was hij actief als schaker bij schaaksoos 'De Provenier' in de Provenierswijk, die hij zelf had opgezet. Bij deze schaaksoos is hij vier keer kampioen geweest. Als voorzitter van de schaaksoos legde hij contacten met basisscholen om aan kinderen les te geven. Hij was een sterk schaker, die zijn tegenstanders vaak verraste met ongebruikelijke openingen die hij zich had eigen gemaakt in zijn jonge jaren. Bij Peter ging het niet alleen om het schaken maar minstens zo belangrijk vond hij het sociale gebeuren er om heen. Met de andere leden kwam hij vaak ruim voor aanvang van zijn partij en bleef vaak na de partij nog lang nakletsen over van alles en nog wat.

Peter Nederhand

Foto: Johannes Odé

Op latere leeftijd heeft Peter op de Erasmus universiteit de studie filosofie gevolgd. Op z'n 65ste behaalde hij zijn doctoraal examen.

Reünie Hendrik Backersschool

Een jaar geleden zocht Peter contact met de redactie van de wijkkrant. Hij was bezig met het organiseren van een reünie met zijn oud-klasgenoten van de lagere school. Een bijzondere bijeenkomst met mannen van 88 en 89 leek hem interessant voor een mooi verhaal voor in de wijkkrant.

We spraken af op de Imeldaschool. Peter vertelde met veel plezier enige anekdotes over zijn schooltijd, zijn juffrouw uit de eerste klas, de hoofdmeester en zijn klasgenoten. Ondeugend vertelde hij ook over de blikken die de jongens vanuit hun klas konden werpen op het verpleegstershuis van het toenmalige Eudokiaziekenhuis aan de overkant van de Veurstraat.

Vanwege corona ging de reünie in januari dit jaar niet door. In juni waagde Peter een nieuwe poging. Bij restaurant Evin op de Bergweg, waar Peter wekelijks een kopje koffie ging drinken en waar het personeel hem liefkozend 'opa' noemde, zouden de oud-klasgenoten bij elkaar komen tijdens een gezellige lunch. Het lot heeft anders beslist; vanwege Peters ziekte is die reünie er helaas niet meer van gekomen.

Een echte levensgenieter, een aimabele man en een zeer onderhoudend persoon die in zijn omgeving zeer gezien was, zowel letterlijk als figuurlijk. Noord zal deze inspirerende persoonlijkheid niet gauw vergeten.

Frank Zwinkels

Met dank aan Aren Barnat, Paul van Gool, Johannes Odé, Vrienden van de Atletiek

Peter Nederhand tijdens een Denksportdag in Noord

Foto: Johannes Odé

Vrijgezel en gelukkiger dan ooit

“Stellen zijn de hoekstenen van de samenleving en de singles het cement dat maar niet wilt binden.” Voor een lange tijd beschouwde wijkbewoner van Bergpolder en schrijfster Frances Gallimore haarzelf als zo’n soort cement. In haar semi-autobiografisch boek ‘Zolang ik nog vrijgezel ben’ schrijft ze over haar eigen zoektocht naar de liefde en wat het haar heeft gebracht.

Frances is het beu om op familiefesten en vriendenborrels continu belaagd te worden met goedbedoelde, maar beoordelende opmerkingen zoals “hoe een leuke vrouw als zij nog steeds single kan zijn” of om aan te horen dat “het wel goed komt”. Een relatie hebben is de norm, waar iedereen naar zou moeten streven. Geen relatie hebben als vrouw in je late dertiger jaren, is *not done* in onze samenleving. Als vrouw wordt Frances daar op afgerekend en krijgt daardoor het gevoel dat ze er wat aan moet doen. Ze voelt dat ze als single vast is komen te zitten en dat haar vriendinnen die wel een relatie of al een gezin hebben, zonder haar, verder zijn gegaan. Tijdens een eenzame kerst besluit ze op aandringen van haar Londense buddy Adam, een sabbatical te nemen naar Londen.

Frances is uit op een groot liefdesverhaal en hoopt in Londen de ware te vinden. Ze grijpt naar alle dating apps en websites om mensen te ontmoeten. Het boek over haar liefdesescapades is tegelijk een uitleg over de wonderlijke wereld van de datingapps. Met de Tinder en Bumble app lijken dates vooral om seks te gaan. Met datingwebsite Match vindt ze de wat serieuzere dates. En met Meetup weet ze goede vrienden te maken waarmee ze haar twijfels en levensvragen over het liefdesleven kan delen.

Frances Gallimore

Foto: Frank Zwinkels

Het datinglife van een single is uitdagend. Want hoe zorg je ervoor dat je date je leuk gaat vinden om wie je werkelijk bent? Voor Frances wordt het er niet makkelijker op, omdat ze slecht-horend is. Ze is hierdoor toegewezen op een Cochleair Implants - een gehoorapparaat - waardoor ze in haar rechteroor wel kan horen. Tijdens haar dates komt ze in zeer ongemakkelijke situaties terecht. Zo overkomt het Frances dat tijdens de seks haar gehoorapparaat van haar hoofd wordt geslagen, alsof haar lover zichzelf even op op mute-knop heeft gedrukt. Of dat Frances haar date niet kan verstaan in de een druk café, en maar willekeurige antwoorden geeft in een gesprek. Op een luchtige en komische manier kijkt Frances terug op deze kwetsbare momenten.

Londen is een miljoenenstad en je zou zeggen de ideale stad om een geliefde te ontmoeten. Maar Frances moet na vele dates de conclusie trekken dat in deze metropool niemand uit is op een vaste relatie. Frances krijgt te maken met mannen die zich niet willen binden vanwege een zogenaamde *relationship anxiety* diagnose. Ene Happy Puppy (een online pseudoniem) lijkt dan toch echt de ware, maar blijkt ook met iemand anders te daten. De lezer volgt Frances in hoe ze keer op keer op date gaat en een groei meemaakt in haar verhouding tot mannen en het liefdesleven.

Zolang ik nog vrijgezel ben leest als een mini *coming-of-age*. Kwetsbare momenten worden in detail uitgeschreven en voorzien van humoristische zelfreflectie. Een aanrader voor wie zich wilt verplaatsen in Frances en haar luchtige blik op het datingleven.

.....
San Dino Arcilla

Over de auteur

Frances Gallimore heeft met het haar eerste boek een groot hoofdstuk uit haar leven kunnen afsluiten. ‘Zolang ik nog vrijgezel ben’ ziet Frances als één groot persoonlijk dagboek waarin ze terugblik op haar grote poging om de ware liefde te vinden. Ze heeft ervan geleerd en weet inmiddels beter. Ze is krachtiger en zelfverzekerder dan ooit. Ze viert en haalt plezier uit het leven zoals het komt: “Geen kind maar wel een boek!” Aldus een trotse Frances over haar eigen ‘kindje’.